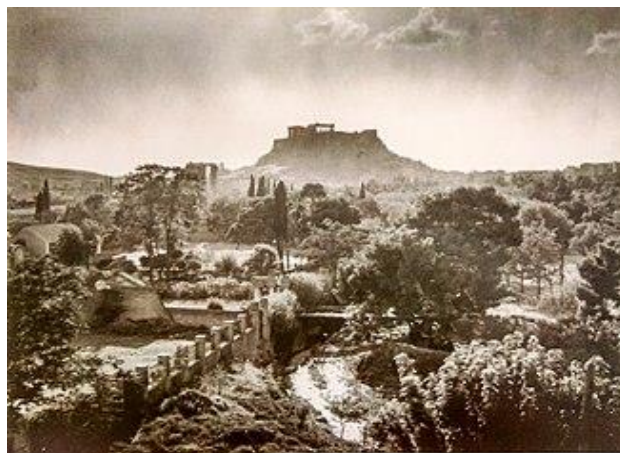

Ακρόπολη Αθηνών

1910

Η **Ακρόπολη Αθηνών** είναι βραχώδης λόφος ύψους 156 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας και 70 μ. περίπου από το επίπεδο της πόλης της Αθήνας.

Η ανοικοδόμηση των τειχών και των ιερών άρχισε αμέσως μετά την ήττα των Περσών, το 465 π.Χ., την εποχή δηλαδή του Περικλή. Κάτω από την επίβλεψη του Φειδία και των αρχιτεκτόνων Μνησικλή, Καλλικράτη και Καλλίμαχου χτίστηκαν και διακοσμήθηκαν ο Παρθενώνας, το Ερέχθειο, τα Προπύλαια και ο ναός της Αθηνάς ή Απτέρου Νίκης.

Κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο προστέθηκαν μερικά ασήμαντα κτίσματα. Κατά τη Βυζαντινή εποχή ο Παρθενώνας μετατράπηκε σε χριστιανική εκκλησία. Κατά τη φραγκοκρατία έγινε καθολικός ναός, ενώ κατά την τουρκοκρατία τζαμί.

Κατά την τουρκοκρατία η Ακρόπολη έπαθε τις περισσότερες ζημιές. Οι Τούρκοι είχαν αποθηκεύσει πυρίτιδα πάνω σ' αυτήν και έγιναν αίτιοι να καταστραφούν τα μνημεία της. Το 1645 ένας κεραυνός που έπεσε πάνω στην πυρίτιδα ανατίναξε τα Προπύλαια. Το 1687, όταν την Ακρόπολη πολιορκούσε ο Ενετός Μοροζίνι, μία από τις βόμβες έπεσε πάνω στην πυρίτιδα που ήταν αποθηκευμένη στον Παρθενώνα και κατέστρεψε τον ναό.

Εκτεταμένες καταστροφές προκάλεσε ο Άγγλος λόρδος Έλγιν λίγο πριν από την Επανάσταση του 1821. Έβαλε να ξηλώσουν τη ζωφόρο του Παρθενώνα, μετόπες, αετώματα, μία Καρυάτιδα και έναν κίονα του Ερεχθείου, τα οποία μετέφερε στην Αγγλία. Για όλα αυτά πλήρωσε 35000 λίρες στους Τούρκους και στους Αθηναίους δώρισε ένα ρολόι, που στήθηκε στην αρχαία αγορά. Κατά την Επανάσταση του 1821 η Ακρόπολη πολιορκήθηκε διαδοχικά από Έλληνες και Τούρκους.

καστροφές. Το 1834 άρχισαν οι αρχαιολογικές εργασίες για την αποκατάσταση των μνημείων της.

Παρθενώνας

Ο Παρθενώνας είναι το μεγαλύτερο και πιο επίσημο οικοδόμημα της Ακρόπολης και συγκεντρώνει τον θαυμασμό όλου του κόσμου αιώνες τώρα. Οι εργασίες για την ανέγερση του ολομάρμαρου αυτού ναού της Αθηνάς άρχισαν το 447 π.Χ. υπό τη διεύθυνση των αρχιτεκτόνων **Ικτίνου** και **Καλλικράτη**. Ο ναός ολοκληρώθηκε το 438 π.Χ. και κατά τα Παναθήναια του επόμενου χρόνου αφιερώθηκε στην πολιούχο θεά. Παρ' όλα αυτά οι εργασίες συνεχίστηκαν μέχρι το **432 π.Χ.** . Είναι ναός δωρικού ρυθμού περίπτερος με οκτώ κίονες στις στενές και δεκαεπτά στις μακριές πλευρές. Οι κίονες έχουν ύψος 10,5 μ. και πάνω τους στηρίζεται ο θριγκός (επιστύλια), οι μετόπες, τα τρίγλυφα, τα γείσα και τα αετώματα. Καμία απόσταση μεταξύ των κιόνων δεν είναι ακριβώς η ίδια. Ο σηκός ήταν χτισμένος ολόκληρος με μαρμαρινές πέτρες σε οριζόντιες σειρές και σε καθεμία στενή πλευρά είχε από έξι δωρικούς κίονες, οι οποίοι τον χώριζαν σε δύο μέρη: τον κυρίως ναό και τον οπισθόδομο. Η ζωφόρος στους τοίχους του σηκού είχε παραστάσεις της πομπής των Παναθηναίων.

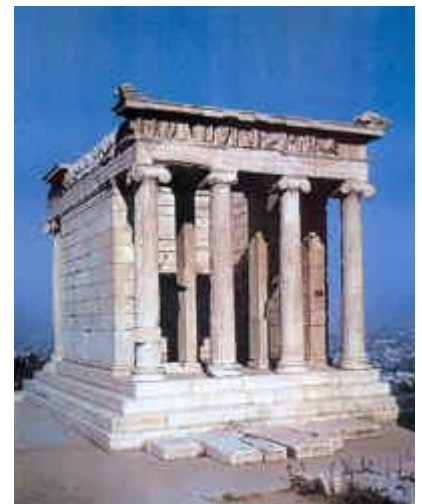

Ο κυρίως ναός στο εσωτερικό του χωριζόταν σε τρία μέρη· αυτό γινόταν με δύο κάθετες δωρικές κιονοστοιχίες. Το μεσαίο από τα τρία μέρη ήταν το πλατύτερο και σ' αυτό ήταν στημένο πάνω σε βάθρο το περίφημο χρυσελεφάντινο άγαλμα της Παρθένου Αθηνάς, το οποίο ο Φειδίας είχε ολοκληρώσει και τοποθετήσει το 438 π.Χ. στη θέση του. Οι 92 μετόπες εσωτερικά ήταν ανάγλυφες και παρίσταναν διάφορα μυθολογικά θέματα: Γιγαντομαχία, Αμαζονομαχία, Κενταυρομαχία και επεισόδια από την άλωση της Τροίας.

Έτσι ο Παρθενώνας συνιστά ένα έργο πολύπλοκων υπολογισμών, που αποδεικνύει πόσο προηγμένη ήταν η μαθηματική επιστήμη, αλλά και πόσο υψηλές ήταν οι απαιτήσεις του κοινού της εποχής εκείνης.

Ναός της Αθηνάς ή Απτέρου Νίκης

Είναι ένας μικρός ολομάρμαρος ναός, που άρχισε να χτίζεται μεταξύ 427 και 424 π.Χ. με αρχιτέκτονα τον **Καλλικράτη**. Είναι τετράστυλος αμφιπρόστυλος ναός **ϊωνικού** ρυθμού, χτισμένος πάνω σε μία κρηπίδα με τέσσερις βαθμίδες. Δεν έχει πρόναο. Μέσα στον σηκό του υπήρχε άγαλμα της Αθηνάς Νίκης, που κρατούσε στο αριστερό χέρι περικεφαλαία και στο δεξί ρόδι, που είναι

σύμβολο των θεών του κάτω κόσμου. Η ζωφόρος και τα αετώματα του ναού είχαν γλυπτές παραστάσεις. Γύρω στο 421 - 415 π.Χ. ο ναός περιβλήθηκε με ένα συνεχές θωράκιο ύψους 1,05 μ., που στην εξωτερική του όψη παρίστανε ανάγλυφες Πτερωτές Νίκες την ώρα που προετοιμάζουν θυσία για την Αθηνά. Το 1687 οι Τούρκοι διέλυσαν τον ναό και με τα αρχιτεκτονικά του μέλη ενίσχυσαν τις οχυρώσεις τους.

Ερέχθειο

Κατά τη μυθολογία στο σημείο αυτό έγινε η φιλονικία της Αθηνάς και του Ποσειδώνα για την κυριαρχία της πόλης. Ο θεός της θάλασσας Ποσειδώνας χτύπησε το βράχο με την τρίαινα και ξεπήδησε θαλασσινό νερό. Με τη σειρά της η Αθηνά χτύπησε με το δόρυ της και φύτεψε η

ελιά. Οι θεοί που ήταν κριτές έδωσαν τη νίκη στην Αθηνά. Οι Αθηναίοι όμως θέλοντας να συμβιβάσουν τους δύο αντίπαλους θεούς τούς αφιέρωσαν από ένα ιερό κάτω από την ίδια στέγη. Έτσι χτίστηκε το πιο ιδιόμορφο από τα οικοδομήματα της Ακρόπολης από άποψη αρχιτεκτονικού σχεδίου. Στο σημείο αυτό κατά τη μυθολογία είχε την κατοικία του ο βασιλιάς **Ερεχθέας**, που αργότερα ταυτίστηκε με τον Ποσειδώνα. Γι' αυτό και ο ναός πήρε το όνομά του από το μυθολογικό αυτό βασιλιά της

Αθήνας. Ο ναός χτίστηκε μεταξύ 425 και 406 π.Χ. με σχέδια του αρχιτέκτονα **Καλλίμαχου** και είναι ένα από τα αριστουργήματα του **ϊωνικού** ρυθμού.

Οι Καρυάτιδες

Εσωτερικά ο ναός ήταν χωρισμένος σε δύο μέρη. Το ανατολικό μέρος προς την πρόσοψη ήταν της Αθηνάς, το άλλο του Ποσειδώνα. Στο ιερό της Αθηνάς βρισκόταν

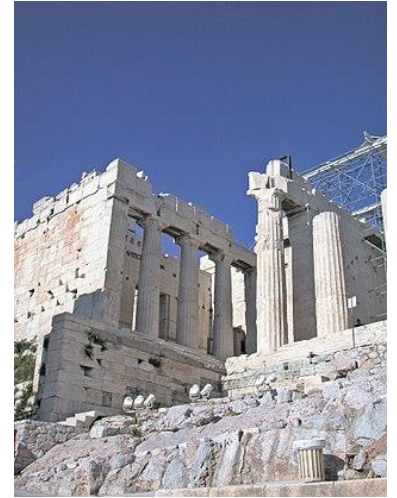
το ξόανό της, ένα άγαλμά της δηλαδή κατασκευασμένο από ξύλο ελιάς, για το οποίο πίστευαν ότι είχε πέσει από τον ουρανό. Στο ιερό του Ποσειδώνα, όπου κατεβαίνει κανείς με δώδεκα σκαλοπάτια, η ξηλωμένη σ' ένα σημείο στέγη και οι τρεις τρύπες στο βράχο του δαπέδου, προκλήθηκαν από το χτύπημα της τρίαινας του θεού, όπως πίστευαν οι αρχαίοι. Το πιο γνωστό όμως μέρος του Ερεχθείου είναι η «Πρόστασις των Κορών», οι περίφημες **Καρυάτιδες**. Οι Καρυάτιδες ήταν όμορφες κόρες από τις Καρυές της Λακωνίας. Πρόκειται για ένα σκεπαστό μπαλκόνι, του

οποίου η στέγη στηρίζεται όχι σε κίονες, αλλά σε έξι αγάλματα Κορών εξαιρετικής τέχνης.

Προπύλαια

Η μνημειώδης αυτή είσοδος της Ακρόπολης άρχισε να χτίζεται το 436 π.Χ. μετά την ολοκλήρωση του Παρθενώνα, πάνω σε σχέδια του αρχιτέκτονα Μνησικλή. Το οικοδόμημα αυτό διαιρείται σε τρία μέρη. Στο κέντρο βρίσκεται ένα ναόσχημο μακρύ κτίσμα με ψηλό αέτωμα και όψη δωρικού ναού. Δεξιά και αριστερά από αυτό είναι χτισμένες από μία πτέρυγα που μοιάζουν με δωρικούς ναούς χωρίς αέτωμα, αλλά έχουν στέγη αετοειδή.

Το κεντρικό οικοδόμημα είναι κάτι το μοναδικό στην αρχαία ελληνική αρχιτεκτονική. Έξι κίονες δωρικού ρυθμού κοσμούν την πρόσοψη. Οι κίονες λεπταίνουν όσο προχωρούν από τη βάση προς την κορυφή. Πάνω σ' αυτούς στηριζόταν ένα αέτωμα χωρίς διακόσμηση. Ο κύριος χώρος διαιρείται σε τρία κλίτη με δύο σειρές από ιωνικούς κίονες (τρεις σε κάθε πλευρά).

Τα Προπύλαια δεν ολοκληρώθηκαν ποτέ. Το 431 π.Χ. άρχισε ο Πελοποννησιακός πόλεμος και οι εργασίες σταμάτησαν. Το 429 π.Χ. πέθανε ο Περικλής και οι διάδοχοί του δεν έδειξαν ενδιαφέρον για τη συνέχιση του έργου.

Πηγές

- https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BA%CF%81%CF%8C%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B7_%CE%91%CE%B8%CE%B7%CE%BD%CF%8E%CE%BD
- https://www.google.gr/search?q=%CE%B5%CF%81%CE%AD%CF%87%CE%B8%CE%B5%CE%B9%CE%BF&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKewjKqZ65gsnhAhWvy6YKHS8TBZoQ_AUIDigB&biw=1024&bih=657#imgsrc=2of8mzpwWM5FoM
- https://www.google.gr/search?ei=H7WvXMrSO-SFmwX_mYPYDA&q=%CE%B5%CF%81%CE%AD%CF%87%CE%B8%CE%B5%CE%B9%CE%BF&oq=%CE%BD%CE%B1%CF%8C%CF%82+%CE%B1%CF%80%CF%84%CE%AD%CF%81%CE%BF%CF%85+%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%82&gs_l=psy-ab.1.4.0i7118.0.0..259729...0.0..0.0.0.....0.....gws-wiz.rqWpF-1Qgr8